

DIDACTICA

XX

Note de curs

VI

Faptul de a fi modern.

- declinul aparitiei omului ca modern, sau cel care si-a abandonat natura in vederea libertatii sale, este anul 1482.
- Pica della Mirandola / ORATIO DE HOMINIS DIGNITATE : omul este plasmuit, este cel care, prin el insusi, isi va constitui propriul chip. Este un act constructiv, proiectiv (Adam, chipul noului Prometeu, chipul modernitatii) locul sau in lume.
- omul este astfel ne-limitat sau limitat la propriile limite, definit de el insusi si de propria-i vointa, suveran de sine, propriul proiect.
- Modernitatea, astfel instituita, este modernitatea proiectului, intr-un fel spus, care tocmai ca proiect, caz aruncare de sine, este nefarsit, care nu-si poate gandi in el insusi propria-l implinire si necesitatea propriului sfarsit. Tocmai ca proiect modernitatea traieste o permanenta asfarsituri ca nefarsit.
- in fapt, anuntul este cel al dezactivarii esentei sacre si anuntul heterotomiei fata de ...si exaltarea invertitii pe care o presupune si o inculca exaltarea autonomiei ubicue.
- Adam este vazut ca autorul lumii, ca aparitie a subiectului in lume, Adam isi traieste dupa aruncare singuratatea productivitatii sale, crearea unei noi lumi, adamismul irumpe in lume. Interioritatea subiectului in vorbele marelui Autor.
- Adevarul de acum este unul ca fiu al timpului, caderea este cadere in timp in productivitate, in istorie. Timpul este autoritatea suprema, numai putin istoria si de devenirea ei.
- prestigiul pentru cei vechi (pe umerii carora stand noi cei noi, piticii, vedem mai departe decat ei) este inlocuit cu fascinatia ecstatica pentru mobilitate, pentru miscare, sub forma Devenirii, modernitatea este definita ca o Mobilizare infinita.
- a fi modern nu este un fapt reperabil, este o confruntare intre vestigiile trecutului si cei ce realizeaza promisiunile istoriei, Binele modern si Raul retrograd. (revolutia franceza 1789)
- in revolutia astfel permanenta, reprosurile devenirii in esenta niciodata implinite, se indrepta acum nu spre transcendentul absent si golit ci spre imanenet, cel de langa mine, celalalt intra in joc ca cel devenit inamic.

- Dumnezeu modernității nu va daui nimănui nimic și tuturor nimicul, indeterminarea, non-coincidența între locul și rangul său, de unde fascinația egalizării ca marca a umanității și, mai ales, extazul celor de sus care compătimește starea “celode jos”, oamenii, etc.

- Lumea este o lume unde toți sunt autori într-o lume fără autor.

- de unde cultul pentru artă vs suspiciunea față de artă ca problematică AVANGARDEI

- Malevitch/pictura eliberată de servitutea oricărei reprezentări și sarcasmul iconoclast în fața elitismului, voința artistului Duchamp

- **Intranzitiv** (religia artei, contra comunului, voința de relegare, separare) hiper-aristocrația pură

- **Generalizat** (contra elitismului, voința de topire de voința de comun de a se mîna) arhi-egalitarismul tuturor.

- Baudelaire (Pictorul vieții moderne 1863):

„modernitatea este tranzitoriul, fugitivul, contingentul, jumătatea artei, a cărei cealaltă jumătate este eternul și imuabilul”

Milan Kundera – Arta romanului

Roland Barthes: “Vad moartea ființei dragi, mă înnebuneste.”

“Deodată, mi-a devenit indiferent că nu sunt modern” - încetează să mai facă naveta între criterii și gust atunci când își vede mama murind. Nu o relexie doctrinară, nu o hotărâre conceptuală, ci un eveniment. unul intim și infim față de marile discursuri artistice și ideologice. Doliul îl transformă într-un supraviețuitor și atunci când ești un supraviețuitor nu mai poți fi integral modern. A supraviețuitorilor pe care i-am iubit este o dezmințire tare a vieții de mai înainte și a felului timpului propriu reprezentării modernității.

- **A fi modern**

- **A fi supraviețuitor**

- pentru modern trecutul este ceea ce apasă
- pentru un supraviețuitor, trecutul este ceea ce lipsește
- pentru modern, prezentul este un câmp de bătăie între viața și moarte, un trecut sufocant și un viitor eliberator, el aleargă mai repede decât trecutul pentru a nu fi acaparat de el.
- Supraviețuitorul aleargă după lumea veche, știind că nu este nici o șansă de a o atinge.
- pentru supraviețuitor, trecutul nu este mortifiant așa cum îl resimte modernul, ci muritor.
- a fi modern: a te separa, a depăși, a surmonta, a progresa și a schimba, a avansa și a transcende, este un moment activ al mobilității chemarea către înainte, voluntariat și activism
- supraviețuitorul: a fi parazit, a privi înapoi.
- unul este proiect, altul este regret, unul este Aroganța generalului celălalt simpatia, scrupulul pentru un Altul

- modernul îl are pe Prometeu ca model, supraviețuitorul mai degrabă pe Orfeu în regatul umbrelor.
 - în mama există un punct luminos, ireductibil; mama mea. Ceea ce pentru modern este indispensabil pentru aplicarea unor criterii generale, pentru un supraviețuitor este de neînlocuibil.
 - asadar, a găsi IREDUCTIBILUL, ceea ce nu mai poate fi redus la un general, la nivelul unei ideologii simplificatoare. (modern vs tragic)
 - a ieși din intersubiectul reduției la o generalitate.
 - a-ți refuza deturnarea, bascularea concretului în esență, în concept, tirania și șantajul purității și transparenței
 - Șantajul delator al Plutului de cristal
 - a nu da *situația* aceasta pe concept, a nu da *acea masă* pe masă, a restitui de fiecare dată obiectul lucrului care a fost, a restitui locul situației.
 - Asadar omul este mai degrabă nu un locuitor și beneficiar al Palatului de Cristal ci un locuitor în țara umbrelor, ca loc rememorativ, Orfeu
 - a refuza stereotipului voință de a viața, de a goi de concretitudine, de a rezista tentației referentului, da a reda contingenta întâmplării.
 - a reproșa avangardei prometeice că și-a pierdut vocația sa esențială de a veghea asupra scandalului morții.
 - a-ți refuza marea simplificare (Lenin, teribilul simplificator, Lacan, Mies, Kahn)
 - a repopula calm lumea întinsă aici în fața mea res extensa, a-ți refuza satisfacția citirii integrale.
 - a refuza să cedezi evidentei orbitoare a ideilor clare și distincte (vai!) și a găsi lumea în dulcea lumină a nuanței (literatură, locul, situația ca purtătoare de cunoaștere)
 - la Vico: există o tentativă irepresibilă de a distinge între adevăr și fals (Descartes-metoda, bon-sense) dar mai există și discernământul în situații de incertitudine ce cere simțul-comun, mediu, mediocru, uitarea acestei alte posibilități și diferențe prin aplicarea metodei triumfătoare face loc savanților imprudenți ce nu-și pot refuza IREZISTIBILUL simplificării de a trece de la caldul adevărilor minore și parțiale la frigul polar al celor generale, de sus, surprinse în concept.
 - "eu gandes" este de fapt delirul celui ce crede că gândește rațional pentru rațiune
 - divorțul între rațional și rezonabil, între expertiză și experiență, între metodă și înțelepciunea practică (Burke)
 - a te elibera de scrupule, a nega apartenența la o lume deja aici, care are deja o rațiune, a-ți nega sensul faptului de a fi moștenitor al unei tradiții, a impune o umanitate ce se erijează în rațiunea deplină datatoare de sens.
 - clarității conceptului îi se opune replierea, nuanța, contradicția nepuizabilă a prezentei umane.
 - astfel, realitatea transcende inteligibilitatea, conștiința nu este ceva detașat, decuplat extraterritorial, ea are o istorie, o geografie, un trecut esențial, nu un spațiu omogen.

- ce înseamnă doliu și în ce moment al “reprezentării” apare?
- cum mai face față momentului, evenimentului dispariției în neuitată, în ireductibilul.
- ireductibilitatea morții și de aici permanenta ca structură de ființă a ireductibilității vieții, ca fapticitate.
- nu viața însăși nu cotidianitatea cu semnificativitatea ei cotropitoare nu este ea ținută de ireductibilul prezentului (prezentificării) clipei? În clipă?
- depinde cu ce ochi, cu ce ochi privim, care ne este privirea?
- ce surprinde evenimentul? a surprinde: a surprinde, moment misterios și tainic, luminos. Omul surprins, omul în inocență să cu privirea ce imploră, cu garda jos, fără de mască, dezbrăcat de crusta imperonalilor, se-ului, a conceptelor, generalului asigurătoriu.
- problematica subiectului, a punctului de vedere, Leibniz, perspectiva conică a subiectului, cea cilindrică a lui Dumnezeu- Deleuze, Pliul, plierea la infinit.
- pliul sau problematica includerii “În”
- evenimentul este remis generalului pentru că este decuplat situației, remis subiectului. Pliul este constituția subiectului, este vocația lui de a vedea lumea constituită în stabilitatea lui “în”, în “capete stabile și continătoare”, plierea este cadrul punctului de vedere, punctului de referință, vederii.
- existența, ec-sistența: ce împinge translativ și RETINE în același timp ca trecut esențial
- balansul înainte-înapoi prin prezentificare în clipă propriu temporalității ca timp al sfârșitului, mesianic, sfârșitul continuu.
- evenimentul se hrănește din evenimentul ca cel mai propriu, ca sfârșit în cum-ul lui. în ca și cum nu.
- timpul sfârșitului ca timp autentic re-cuperează printr-un dincolo de realitatea însăși și astfel realitatea ca realitate.
- re-învierea trecutului, parusia dasein-ului ca întoarcere spre ființarea ca ființare ca cea trecută deja. O condiție a re-învierii este tocmai că ea este deja îndoliată trecută, neuitată. Figura acestei lumi a trecut...
- dar altfel...lumea, ființarea este văzută din locul chemării către... și astfel celui re-chemat spre ființare, spre unicitatea ei.
- ireversibilitatea ei, irecuperabilul ei.
- lumea de-acum se vede dinspre spatele ei prin saltul către, ca transcendere.
- cum să nu cedezi evenimentul, situația aceasta, doliul acesta, îndolierea pentru, conceptului, schemei ei, scheletului, cum să rezisti generalizării ce stă la pândă?
- a nu vedea lumea decât ac replica plaidă a unui concept deja constituit.
- a gândi obstinat

- diversiunea departelui ce pustieste intervalul, intervalului ca proximitate: a tine langa, aproape
 - martorul, a fi indoliat dupa ceea ce a fost, a fi astfel dintotdeauna indoliat.
 - a lasa situatia "in situatia ei" a o abandona uitarii adica irecuperabilului ei, ascunderii ei si astfel facuta de ne-uitat.
 - a remite evenimentul ca eveniment posibilului sau al impinge spre posibilitatea sa si nu invers ca EXIGENTA MESIANICA – "fiecare existent isi cere propria posibilitate, cere sa fie posibil"
 - ochiul mesianic- exigenta lui: o relatie intre ce a fost si posibilitatea sa, iar aceasta relatie nu preceda ci urmeaza realitatii.
 - "nu faptul ca aceasta lume nu trebuie uitata, caci uitarea este un fel de a pastra in uitare si de areaminti. Ci, faptul lasa in uitare si astfel de a face de ne-uitat.
 - o forta si o activare prin timpul sfarsitului a ceea ce este uitat (pentru a) si care raman uitat in semnificativitate, ca pierdut si din acest motiv DE NEUITAT. W.Benjamin
-
- starea-de-aruncare si asumare, preluarea faptului de a se gasi aruncat in locul de deschidere
 - autenticitatea – a prelua faptul de a fi in aruncat, in deschis si de a se afla, abia acum, in "situatie"
 - *asumarea* – preluarea faptului de a fi aruncat
 - *revenirea* (parusia) la aceasta aruncare de nedepasit prin nici un proiect.
 - dea ici posibilitatea deschisa de mostenit-in simplitatea destinului sau, adica realitatea "realitatii" este deschisa posibilitatii ei.
 - sau, un ceva se implineste, isi cauta, posibilul sau, raul alearga dupa posibilul sau.
 - Dasein-ul autentic se pune pe drum al asumarii mostenite si astfel isi acorda destin.
 - *a anticipa* – viitorul autentic
 - *a fi aruncat inapoi, starea de aruncare* – trecutul autentic
 - *deschiderea situatiei*: prezentei-in-clipa
 - REITERARE: inseamna a da o replica, nu este nostalgie, este un raspuns.
 - transmitere-traditie, a delivra, a elibera, a da drumul, a pune pe drum
 - Ereignis – dobandirea propriului, este esenta raportului. Propriul meu se dobandeste de la celalalt este ACTUL TRANSLATIV
 - sau, lasare a celuiilalt sa fie de sien statator
 - a aduce in fiinta in propriul element, lasarea celui care este *deja* sa fie in propriul element *al meu*.

- *celalalt are nevoie de mine pentru a fi asa cum este.*
- raport- adapostitor, ascultator si recuperator.
- gandirea departe de a fi obstinata, reprezentativa, este una afectata si *chemata* inspre "a fi".
- *gandirea translativa* , a fi pe drum, a revedea, a fi deja pe drum
- *obstinat*: vointa de putere, vointa de vointa de putere, a pune la dispozitie.